

Vasutasok Szakszervezete Területi Képviselő Záhony

ZÁHONYI VASUTAS

VIII. évfolyam, 1. szám

2018. július 02.

Vannak még kiskirályok?

A kérdés költői, a választ mindenki döntse el magában. De nézzük meg, hogy kik is voltak azok a kiskirályok.

Történelmünkben a kiskirályok korszakát feudális anarchia néven is emlegették. A kiskirály egy nagyobb országrészben uralkodó főnemest jelentett, aki önhatalmúlag királyi privilégiumokat használt. Magyarországon a tatárjárás és Csák Máté halála közötti időszakban volt az oligarchiák fénykora. Ez a korszak már rég letűnt, de ma is gyakran használjuk jelzőként a kiskirály főnevet, s ki ezt, ki azt ért alatta.

Mielőtt bárki félreértene, leszögezem, írásomban nem politizálni akarok, de épp a minap illettek vasutas középvezetőt ezzel a jelzővel. Ezen elgondolkoztam és be kell látni, lehet benne valami, hiszen átvitt értelemben a kiskirály jelenthet olyan vezetőt, tisztségviselőt, aki rendszeresen visszaél hatalmával. Teheti ezt úgy, hogy az illetékes vezetője ezekről semmit sem tud. A vezető elégedett, ha azt látja, hogy „megy a vasút”, olajozottan működik a gépezet. Mert az a fontos, hogy legyenek a feladatok elvégezve, ehhez rendelkezésre álljon a megfelelő munkaerő – a beosztott vezető meg úgy vezényel, ahogy akar.

Nem áll szándékomban, és nem is szokásom az újság hasábjain pellengérré állítani vezetőket, középvezetőket, de e helyről üzenem, a kiskirályok ideje lejárt. Az amúgy is létszámgondokkal küszködő vasutat nem lehet ilyen magatartással terhelni, a munkavállalók ezt nem tűrik, és nem tűrhetik!

Juhász Tiborné

Vasutasok Szakszervezete Területi Képviselő Záhony

Ismét vége

Ül a vasutas az önkiszolgáló étteremben, kávézóban („idegenül” cafeteria), és lelombozódva mered az étlapra. Van, akinek ez a kedvenc helye, van, aki azért megy oda, mert nem tud jobbat, de valamennyire mindenki szerette, legalábbis értékelte. Ám az idők során egyre vékonyabb lett a menü, és úgy tűnik, jövőre már nem is lesz, vagy csak ímmel-ámmal, és azt sem választhatjuk, hanem jut, ami jut. Még az is előfordulhat, hogy bérben kapunk valamit abból, amit eddig választhattunk, de a választás szabadsága végképp feledésbe merülhet.

Pedig már száz évek óta is tudták, akik embereket alkalmaztak, hogy néha adni kell a nagyon lent élőknek olyat is, ami nincs benne az alkuban. Sőt! Még azoknak is, akikkel semmiféle alknak nincs helye, mint például a cselédeknek. Néha, különösen ünnepek táján kaptak ezt-azt a földesúrtól, a béreseknél például jóféle buktát sütött a gazdasszonya karácsonyra. Egyrészt jobb munkára serkentett, másrészt meg némi emberséget is érezhettek uruk felől. No meg, uram bocsá', hozzájárult az úr népe között valamilyen közösség formálásához.

Az idők során a kialudt bér túl szinte általánossá lett, hogy valamiféle pluszt kaptak a béresek, bocsánat, melósok is, legyen az a bányászok szénilletéke, a télesztágok háztájija, vasutasok arcképe. A lényeg így is, úgy is az volt, ha már csak annyi a rendes bér, valami jusson még a népnek. És a keresetpótlás mellett valamelyest erősítsék a cég iránt lojalitást, vagyis hűséget, odaadást. Ilyesmin törték az agyukat a kapitalisták a múlt században, és kitaláltak valami újat, persze egészen más filozófiából kiindulva.

A jenkis gyárosok azon görcsöltek, hogyan növelhetnék a munkások elkötelezettségét, mi kéne ahhoz, hogy a jól képzett emberek ne vándoroljanak el, sőt, ha lehet, még jobban dolgozzanak. Hamar rájöttek, hogy a bér túl kell még valami más is, ami nem pusztán pénzben mérhető. Ez a más plusz juttatásokat jelentett, mint például az ingyenes ebéd, vagy ajándécsomagok, esetleg a munkába járáshoz való hozzájárulás. Csakhogy van, aki az almát szereti, más dinnyét, esetleg a körtét.

Ekkor jött az önkiszolgáló elv, választhasson a halandó az ingyen ebéd, a közlekedési hozzájárulás, netán a karácsonyi ajándékok közül, ami számára fontosabb. Természetesen igyekeztek a lehetőségeket is bővíteni, mint egy önkiszolgáló étteremben, kávéházban, azaz cafetériában. Mihamar népszerűvé vált a rendszer, és a kilencvenes évekre már Európa is beállt a sorba. Magyarországon 1996. táján indult diadalútjára, többek között a vasútnál is, hogy mára az elszorítás, vagy elszorítás útjára lépjen. Igaz, már többször búcsúztattuk, lehet, hogy megint túléli?

Mindenesetre, ha a jövő évi adótörvények nyomán ténylegesen a halál útjára lép a magyar cafetéria, azoknak, akik részesültek ilyenben, jelentős keresetsökkenést okoz majd. És sajnos komolyabb béremelés nyomokban sem látszik sehol, ott végképp nem, ahol illene majd bérként visszaadni, amit cafetéria címen pár éve elvettek. Ahol pedig a plusz juttatás valóban plusz volt, mint például a vasúton, tovább erodálja az alkalmazottak közösségét, visszavetve a munkáltató iránti elkötelezettséget. Szóval nem biztos, hogy jobban fogjuk szeretni a munkahelyünket. Mert ugye, ha elveszik a béres karácsonyi buktáját, lehet, hogy még aratáskor is emlékezni fog rá.

Dolhai József

Helyi hírek röviden

Tengelyátszerelési Főnökség

A MÁV Zrt. Kollektív Szerződése június 01-től ismét módosult. A nyújtott nappalos munkarendben foglalkoztatottak pihenőnapjairól a Helyi Függelék a KSZ-től eltérően is rendelkezhet. Ezt kihasználva tettünk szövegszerű módosító javaslatot a munkáltatónál a Helyi Függelék módosítására.

VSZ Országos Horgászverseny

A múlt héten zajlott szakszervezetünk Országos Horgászversenye, melyen a záhonyiak között kiemelkedő eredményt érte el Balogh Attila tagtársunk, aki a Fényeslitke Kocsijavító Alapszervezet tagja, és a MÁV VagonKft. dolgozója. Attila fogta ki a legnagyobb halat, egy 12 kilogrammos harcsát, amiért az elismerést szakszervezetünk vezetőitől vehette át.

HUMORSAROK

CSUKLÁS

Bemegy a gyógyszertárba egy férfi és megkérdezi a gyógyszerészt, tud-e valamit adni csuklás ellen?

A patikus áthajol a pulton, jól hátba vágja a férfit, majd megkérdezi:

– Na, használt?

– Nem tudom – feleli a férfi – mindjárt kimegyek a parkolóba, és megkérdezem a feleségem.

AGGODALOM

Két ügyvéd az ebédszünetben leugrik az étterembe ebédelni. Már majdnem odaérnek, amikor egyikük a fejéhez kap:

– Úristen, elfelejtettem bezárni az irodánkat!

Mire a másik: Ugyan már, mitől félsz, hiszen mindketten itt vagyunk...

Balogh Attila